

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

4. oktober 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 350 (Alm. del) af 27. august 2024 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne, hvor store ændringer som det vil kræve at bringe holdbarhedsindikatoren i nul i en situation med en fastfrosset folkepensionsalder på 70 år, ved at benytte nedenstående metoder?

- At reducere den offentlige beskæftigelse
- At øge bundskatten
- At øge den kommende mellem- og topskat parallelt
- At sænke folkepensionens grund- og tillægsbeløb parallelt

Svar

Det fremgår af *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2028*, at en fastholdelse af folkepensionsalderen på 70 år fra 2040 og frem vil medføre, at den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI) kan opgøres til -1,5 pct. af BNP svarende til -44 mia. kr. (2025-niveau). For at et forløb med en fastholdt folkepensionsalder på 70 år skal være netop holdbart vil de offentlige finanser således skulle konsolideres med 44 mia. kr. (2025-niveau) varigt.

Reduktion af den offentlige beskæftigelse

Det er lagt til grund for besvarelsen, at konsolideringen af de offentlige finanser via en reduktion i den offentlige beskæftigelse sker ved en reduktion af det offentlige forbrug frem mod 2030, hvor andelen som går til henholdsvis løn til offentligt ansatte og køb af varer og tjenester er uændrede.¹ Det er således lagt til grund, at der parallelt med reduktionen af den offentlige beskæftigelse samtidig foretages en reduktion af den offentlige sektors køb af varer og tjenester.

En reduktion i den offentlige beskæftigelse, svarende til 47.000 fuldtidspersoner (og dertilhørende fald i den offentlige sektors køb af varer og tjenester), skønnes at forbedre de offentlige finanser med 44 mia. kr. årligt.

---

¹ Størstedelen af det offentlige forbrug udgøres af løn til offentlige ansatte og den offentlige sektors køb af varer og tjenester. Den offentlige lønsum udgør ca. 67 pct. af det samlede offentlige forbrug ekskl. afskrivninger.

Isoleret svarer det til at sigte efter et overskud på den strukturelle saldo på 1 pct. af BNP i 2030, hvor der i den seneste mellemfristede plan sigtes efter et underskud på ½ pct. af BNP.

Forhøjelse af bundskatten

En forhøjelse af bundskattesatsen med ca. 3,95 pct.-point fra 12,01 pct. til 15,96 pct. kombineret med en parallel forhøjelse af det skrå skatteloft vurderes at være forbundet med et offentligt merprovenu efter tilbageløb og adfærd på 44 mia. kr. årligt.

Det kan bemærkes, at en sådan forhøjelse af bundskatten skønnes at være forbundet med et fald i arbejdsudbuddet svarende til i størrelsesorden 10.000 fuldtidspersoner. En reduktion, der kommer udover arbejdsudbudsfaldet fra annulleringen af levetidsindekseringen, som i forhold til den indregnede udvikling i den nuværende fremskrivning vil være gradvist stigende til op mod knap 200.000 fuldtidspersoner ved udgangen af dette århundrede.

Parallel forhøjelse af satsen for mellem- og topskatten

Det vurderes ikke muligt at opnå en forbedring af de offentlige finanser på 44 mia. kr. gennem en forhøjelse af satserne for mellem- og topskat. Det skal ses i lyset af, at hver af satserne vil skulle øges med mindst 20 pct.-point, blot for at opnå et merprovenu før adfærd på 44 mia. kr.

Inklusive adfærdsvirkninger vil forhøjelsen derfor skulle være endnu højere, og da en forhøjelse af mellem- og topskattesatsen med 20 pct.-point i sig selv vil indebære en marginalsat på over 90 pct., vurderes det ikke meningsfuldt at opgøre et skøn for den krævede forhøjelse inklusive adfærd – heller ikke som et beregnings-teknisk skøn baseret på en ekstrapolering af de gældende regneprincipper for arbejdsudbud alene.

Parallel sænkelse af folkepensionens grund- og tillægsbeløb

De offentlige udgifter til folkepension (grundbeløb og pensionstillæg) skønnes at udgøre ca. 150 mia. kr. i 2024. En besparelse på udgifterne til folkepension svarende til offentlige mindreudgifter efter skat, tilbageløb og adfærd på 44 mia. indebærer således en markant reduktion i ydelsessatserne.

Konkret skønnes det med betydelig usikkerhed, at en reduktion i hhv. grundbeløb og pensionstillæg på omtrent 41,5 pct., vil indebære en saldoforbedring på 44 mia. kr. Det svarer til en reduktion i grundbeløbet på 2.875 kr. fra 6.928 kr. til 4.053 kr. om måneden og et fald i pensionstillægget på 3.327 kr. fra 8.016 kr. til 4.689 kr. om måneden for enlige, mens faldet i pensionstillægget for gifte og samlevende udgør 1.703 kr. fra 4.102 kr. til 2.399 kr. om måneden. Efter skat mv. indebærer det et fald i den disponible indkomst for den typiske enlige folkepensionist på ca.

46.100 kr. årligt (2024-niveau). For det typiske pensionistpar udgør faldet i disponibel indkomst ca. 56.400 kr. årligt² (2024-niveau).

Når den krævede ydelsesreduktion er så forholdsvis stor relativt til, hvor meget ydelsesperioden er forlænget, som følge af fastholdt pensionsalder, skal det ses i sammenhæng med, at det offentlige ikke blot har øgede udgifter til social pension, men også lavere skatteindtægter fra beskæftigelse og pensionsafkast.

Det skal bemærkes, at der i den krævede reduktion i grundbeløb og pensionstillæg, som modsvarer 44 mia. kr. i saldsvækkelse, er indregnet, at reduktionen gradvist kommer til at omfatte stadig flere folkepensionister i takt med at pensionsperioden bliver længere, når pensionsalderen fastholdes på 70 år. Reduktionen er indført fra og med 2024 og omfatter således (ligesom det er tilfældet med forhøjelsen af bundskattesatsen ovenfor) også personer, der ikke er berørt af den længere pensionsperiode.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

---

² Opgjort med udgangspunkt i Økonomiministeriets familietypermodel.